

ERDEI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazului 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 37 sz.

1936 február 7.

Péntek

Döntött a fascista nagytanács:

Olaszország kilép a Népszövetségből, ha Genfben elrendelik ellene az olajzárlatot. -- Véres harcok folynak Makalé körül

Róma, február 5.

Rómában a fascista nagytanács tegnap folytatta ülésezéseit. Elfogadták azt a javaslatot, hogy a nagytanács a francia-angol javaslatot amelyet ismét elő akarnak rángatni, végleg megbaltnak tekintve és az olasz hadsereg tovább is azon fog dolgozni hogy erős kézzel végrehajtsa a keletafrikai hadjáratot, amelyet az egész olasz nép akart.

A fascista nagytanács ülésén Mussolini olasz miniszterelnök üdvözölte Ciano grófot az olasz propaganda- és sajtó minisztert, aki rövidesen visszatér az abesszin határterre.

A fascista nagytanács üléseivel kapcsolatban megállapították azt is, hogy a nagytanács milyen eszközökkel küzd abban az esetben, hogyha sor kerül a megtorlások kiterjesztésére. A kormány már kezdi is előkészíteni a lakoságot az eshetőségre és hangoztatják azt is, hogy minden külföldi állítással szemben Olaszország politikailag nincs elszigetelve. Ezzel a német-olasz tárgyalásokra céloz és arra, hogy az utóbbi időben Berlin és Róma között feltűnő közlekedés történt.

Páris, február 5.

A félhivatalos Havas iroda a fascista nagytanács tegnap Rómában tartott üléséről beszámolva közli, hogy Olaszország ezidőszakra nem kíván résztvenni semmiféle nemzetközi tárgyalásban, amely az olasz-abesszin viszály alkudozások árán való elsimítását célozza.

Foglalkozott a nagytanács az olajzárlat bevezetésével és az ezzel kapcsolatban fogantatandó ellenrendszabályokkal is. A Havas szerint ezek között első helyen áll az, hogy

Olaszország kilép a Népszövetségből és ugyanakkor szigorú ellenőrzés alá veti egész külkereskedelmét.

A londoni Daily Mail is foglalkozik a fascista nagytanács tegnapi ülésével és az olajzárlat kérdésével és azt írja, hogy Genfben egyes államok nyomást gyakorolnak a tanácsra az olajzárlat elrendelése végett.

Addis Abeba, február 5.

Az abesszin főhadiszállásról a legutóbb érkezett jelentések arról számolnak be, hogy az abesszin csapatoknak az északi fronton sikerült előretörniük. Természetesen a hírt még fenntartással kell fogadni, mivel a tudósítás úgy szól, hogy az abessz-

zineknek sikerült körülzárniok Makalet és a városon áthaladó folyó vizét is sikerült elvezetni úgy, hogy a városban levőknek — nincs vizük.

Ezzel szemben az olasz határterre érke-

zett jelentések szerint a külföldi katonai szakértők, akik a fronton tartózkodnak, — Makallétól délre tartózkodnak. Ha ott befejezik a látogatást, a külföldi szakértők a szomáli határterre utaznak.

Angol-orosz közeledés esetén Japán megtámadja a szovjelet?

Tokió, február 5.

A japán lapok foglalkoznak azzal, hogy Anglia és a Szovjet között közeledést keresnek. Abban az esetben, hogyha ez tényleg megtörténne a japán lapok nem tit-

kolják, hogy Japán meg fogja gyorsítani a távolkeleti kérdés megoldására irányuló erőfeszítéseket, amelyek kétségtelenül egy japán-orosz háborút idéznek elő és Japán nem vonakodna attól sem, hogy egy ilyen háborút előidézzen.

Románia külpolitikája egyenes vonalban halad tovább

-- mondotta Carol király Öfelsége egy párisi
ujságíró előtt

Páris, február 5.

Carol király párisi tárgyalásai még mindig az egész világ érdeklődésének központjában állanak.

Az uralkodó tegnap fogadta a „Petit Parisien” című lap munkatársát, aki majdnem egy félóraig tartózkodott a király dolgozószobájában és tette fel a kérdéseket, amelyekre a király közvetlen hangon válaszolt.

— Megállottam Önöknél — mondotta Carol király, — hogy személyesen tájékozódjam az itteni helyzetről, de megvallom, hogy az is a célom volt, hogy viszontlássam az én sztetett Párisomat, továbbá — hogy felújtsam a kapcsolatot az Önök államférfiaival. Mélyen meg vagyok hatva attól a szívélyes fogadtatástól, amelyben részem volt.

— Remélem, hogy ezzel a látogatással még szorosabbra fűzhetem azt a kapcsolatot, amely Franciaország és országom között van és fennem tudom lobogtatni a két ország sorsközösségének fáklyáját.

Az ujságíró ezután kérdést tesz Románia külpolitikájára vonatkozólag. A király így válaszol:

— Külpolitikánk egyenes vonalat követ

Ezt nem is lehetne megváltoztatni, mert a mi hitünk és hajlamaink megváltoztathatatlanok. Én magam örökösöm azon, hogy ez a vonal minden belső válságon keresztül egyenes maradjon.

Az uralkodó ezután beszél a szintén Párisban tartózkodó Boris bolgár királyról, akinek politikáját és kormányzási adottságait iránt csodálattal adózik. Pál hercegről igen meleg hangon beszél az uralkodó. Méltónak tartja hogy öröködjék Sándor király politikai örökségén.

Majd ismét párisi látogatásáról beszél és így szól:

— Amikor valaki Párisban van, nehezése esik elhagyni. Mikor hivatalos részt befejezem, szeretnék még egy pár napot nem mint király, hanem mint egyszerű polgár Párisban tölteni.

Az ujságíró azt válaszolja, hogy egy király mindenütt és mindenkor király marad.

— Igen, — mondotta az uralkodó, miközben kezet nyújt az ujságírónak — de én úgy gondolkodom, mint ősöm, Nagy Frigyes aki mélyen átértézte fejedelmi kötelességét azonban ugyanakkor első polgára is volt országának.

A második nagy tombola 12. száma

A Szamosba ugrott a rendőrség ablakából a Clujon elfogott tileagdi betörő

Még nem tudják, hogy sikerült-e megmenekülnie
vagy pedig a vízbe lútt

Cluj, február 5.

Tegnap számunkban megtudtuk, hogy a cluji rendőrségnek hosszas nyomozás után sikerült elfognia az utóbbi hetek sorozatos betöréseinek tettesét Kupás Zsigmond magyarországi illetőségű és Fekete János tileagdi betörők személyében. A tolvajokat letartóztatták és a vizsgálat tartamára a rendőrség cellájában helyezték el.

Tegnap délután azután szökést kísérelt meg Fekete és e pillanatban még nem lehet tudni, hogy sikerrel járt-e a kísérlet, vagy pedig életével fizetett a vakmerő betörő a kalandokért.

Késő délután ugyanis, amikor a fogdák helyiségeit takarították, a fogyokat természetesen erős felügyelet alatt az ud-

varon helyezték el. Ugy látszik azonban, — hogy mégis volt egy őrizetlen pillanat, — amikor Fekete berohant Chendi komisár 58. számú szobájába. Ennek a szobának az ablaka a Szamos felé néz, az ugynevezett Malomárokra.

Fekete hirtelen feltépte az ablakot és kinyitotta a 4 méter mélységben folyó malom árok vizébe. A Szamos itt a 2 méter mélységet is eléri és a betörő üldözői már csak azt látták, hogy a hullámok összecsapnak a kiugró férfi feje felett.

Keresésére indultak, de eredménytelenül. Eddig még nem sikerült megállapítani, hogy Fekete életével fizetett-e szökési kísérletéért, vagy pedig sikerült kiuszma és elmenekülnie.

Győzni mindenáron

Vagyondézsmá Olaszországban?

Husz százalékos adót akarnak kivetni
mindennemű vagyona

Róma, február 5.

Olaszország egész művelt és békét kívánó világ ellenszenve és a növekvő beisó elégtelenség dacára is tovább folytatja a hadműveleteket és bár a háború ötödik hónapjába lépett már anélkül, hogy egyetlen döntő győzelmet sikerült volna aratnia, mégis mindenáron győzni akar. Ennek érdekében semmi áldozattól nem riad vissza a fasiszta kormányzat, természetesen olyan áldozattól, amelyet a lakosságnak kell meghoznia.

Bár az olasz közvélemény nem tehet egyebet, minthogy tapsol a Duce-nak és a fasiszta kormányzatnak, most mégis megdöbbentő erővel hatott az a hír, hogy a pénzügyminisztérium javaslatot készít, — amely 20 százalékos adóval sújtja a magántőkét. Az új adó, amelyet nyugodtan lehet vagyondézsmának nevezni, mindenfajta ingó és ingatlan vagyona kiterjed.

Hogy erre hogyan fog válaszolni az elhallgattatott olasz nép, még nem lehet tud-

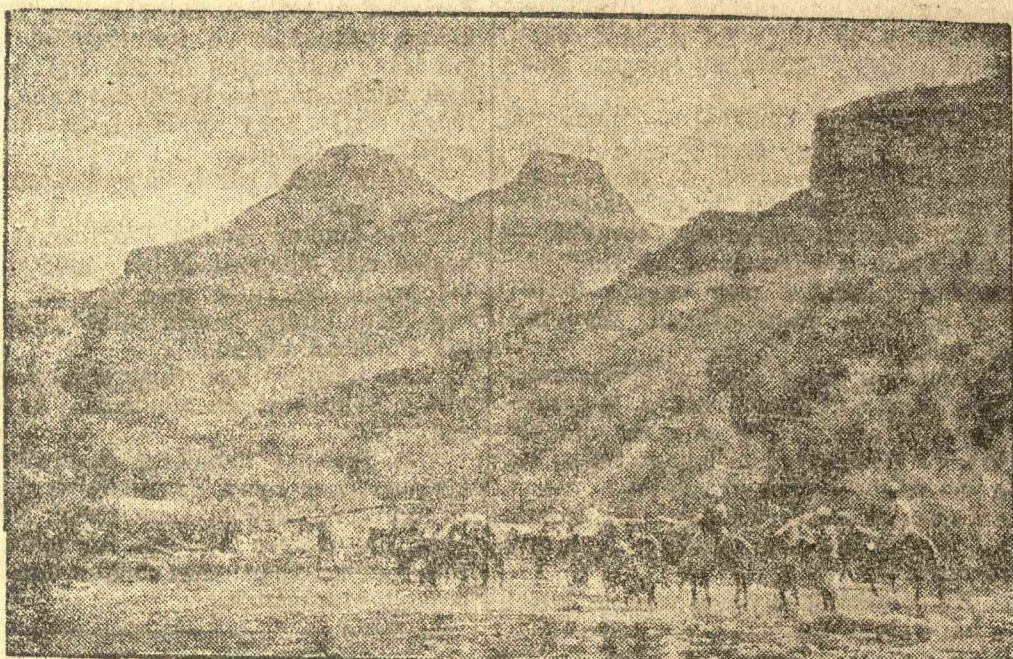
ni. Ha ehhez hozzávesszük, hogy az olasz árlat kimondása esetén Mussolini-nek teljehatamát akar adni a fasiszta nagytanács, úgy máris megállapíthatjuk, hogy a vagyondézsmá ellen se sokat tiltakozhat majd az olasz nép.

Sztrájkol a divat Newyorkban

Newyork február 5.

A tegnapi napon Newyorkban az összes divatipari munkások — számszerűen huszezren — sztrájkbaléptek. Ismét sztrájkot jelentettek be a liftkezelők a központi fűtők a divatsztrájk résztvevőivel való együttérzés jeléül.

A divathölgyek most aggódva várják a sztrájk végét mert attól tartanak hogy mire a sztrájk megszűnik munkába adott ruháik — kimennek a divatból.

Eszakabesszinia zord hegyei között

Az abesszin huszárok átkelnek a Tselar folyó völgyén.

Kivágandó és összegyűjtendő

12

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényi összegyűjt, az
résztvehet az új
februári tombolán

anuár 27 - február 6

Harmincezer embert várnak a vasárnapi devai gyűlésre

Oradea február 5

Vasárnap Deva a nemzeti parasztpárt választási propaganda gyűlést tart, amelyen Manju is felszólal. A felszólalástól nagy szenzációkat várnak és a nemzeti parasztpárt 30.000 embert akar összpontosítani Dévára.

Bihormegyéből dr. Roxin Teodor pártelnök vezetése alatt a pártnak mintegy 15 vezető tagja megy Dévára. A pártelnök tegnap körlevelet bocsájtott ki, amelyben felszólítja a párt tagjait, akinek csak módjában áll utazzék Dévára és adja tanujelét Manju iránti ragaszkodásának.

Kérje minden olvasónk az „Erdélyi
Magyarság” 1936. évi naptárát
a bizományostól. Ára 5 lei!

RÁDIÓMŰSOR

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti: 13: Lemezek 13.45: Tözsde Sport 13.55: Lemezek 14.15: Hírek 14.35: Lemezek 18: Kis rádiózenekar 19: Felolvasás 19.15: A zene folytatása 20: Hírek 20.15: Lemezek 20.40: Lemezek 20.55: A hangverseny ismertetése 21.15: A fúharmónikusok hangversenye. A szünetben hírek. Sport. Utána: lemezek 23.45: Hírek külföldre.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az egyetemi templomból időjárásjelentés 13.05: Szalonzene 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés 14.30: Balalajka 15.40: Hírek 17.10: Faragóné Kincs Irma előadása 17.45: Pontos időjelzés 18: Gazdasági előadás 18.30: Dr. Langsfeld Gézáne magyar nótákat zongorázik. 19: Antal Miklós dr. előadása 19.30: Jazz 20: Sárközi György előadása 20.25: Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30 előadásának közvetítése: Falstaff 21.10: Külföldi negyedóra 22.10: Hírek 23.20: Időjárásjelentés 24.20: Hanglemezek 1.05: Hírek.

PÉNTEK

Bucuresti: 13: Lemezek 13.45: Tözsde Sport 13.55: Lemezek 14.15: Hírek 14.35: Lemezek 18: Felolvasás 18.15: Emilian zenekar 19: Felolvasás 19.15: A zene folytatása 20: Opera 23: Rádiózenekar 24: Lemezek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: A 2. honvéd gyalogezred hangversenye 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés 14.30: Szalonzene. 15.40: Hírek 17.10: Diákféltóra 17.45: Pontos időjelzés 18: Bárdó-Baumann Gyula dr. hegedű 18.40: Sportközlemények 18.55: Kovrig János előadása 19.25: Allástalan Zenészek Szimfonikus zenekara 20: Beszélgetés özv. Ady Lőrinczével 20.40: Surányi Unger Tivadar dr. előadása 21.10: Magyar nóták 22.20: Hírek 22.40: Hanglemezek 23.10: Időjárásjelentés 24: Jazz 1.05: Hírek.

2. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"
1936 február 7.

A horogkereszt ágai messzire nyulnak

Amerikai gőzös fedélzetére hurcolták a hitleristák egy francia állampolgárt

Amikor ez táviratilag kérte a világipok segítségét,
az emberrablók a tengerbe dobták áldozatukat

Páris, február 5.

Azt a tényt, hogy Hitler Németországában azért olyan nagy a nyomor mert a pénz külföldi propagandára kell, már számtalan tény igazolta be. A Harmadik Birodalom legjobban fizetett emberei a külföldi hitlerista ügynökök, akik mérgező tanaikkal járják be a világot és igyekeznek elhínteni a gyűlölet magvát az emberiség között.

Mint hogy azonban még pénzzel sem lehet mindent elérni a hitlerista eszme földalatti terjesztői erőszakosabb eszközöktől sem riadnak vissza. Számos olyan eset van, amikor ezeknek az ügynököknek kellemetlen egy hitleristaellenes egyén szereplése s ilyenkor minden lehetőséget, sőt lehetetlent elkövetnek, hogy félreálítsák az utóból a kellemetlenkedőt, ha kell gyilkosság árán is. Az emberrablás napirenden van műsorukon és most is egy ilyen eset foglalkoztatja egész Nyugateurópa és Amerika sajtóját, amely titokzatosságában a legfantasztikusabb rémdrámával is vetekszik.

MENTSETÉK MEG A HITLERISTÁK KARMAI KÖZÜL

Az egyik legnagyobb párisi lap a „Le Journal” három nappal ezelőtt sürgős táviratot kapott amelyben a következők állottak:

„Plymouth: Dox 24.61.30 4.50 S. Mentse meg sürgősen egy francia embert a hitleristák karmai közül. Meg akarnak gyilkolni

George Bresin a nevem. Az egykori francia Rajna-mozgalom volt vezére vagyok. — Amerikában tartózkodtam eddig, ahonnan hitleristák raboltak el és a „President Roosevelt” amerikai gőzös fedélzetére hurcolták, amely Hamburg felé tart. A hajó holnap Le Havre kikötőjébe érkezik. Segítséget kérek.”

A „Le Journal” szerkesztősége rögtön a távirat vétele után rádiogramot küldött a President Roosevelt gőzös fedélzetére és magyarázatot kért a hajó kapitányától. — Egyidejűleg ezzel azonban a londoni News Chronicle is értesítést kapott plymouthi tudósítójától, hogy a President Roosevelt fedélzetén utazó egyik utas azt az információt adta neki, hogy a gőzősön van elrejtve George Bresin és sürgős segítséget kér.

Bresin ezzel az utassal közölte, hogy egy állítólagos bünténye miatt viszik Németországba, hogy ott kiszolgáltatassák a

hírhedt Hitler-rendőrségnek a Gestapo-nak. Az igazi oka elfogatásának azonban az, hogy Amerikában Hitler-ellenes propagandát fejtett ki.

MIT ÁLLAPÍTOTT MEG AZ ANGOL LAP?

A News Chronicle rögtön plymouthi munkatársa távirata vétele után megkezdte a vizsgálatot. A lap egyik szerkesztőjének bravuros nyomozással sikerült megállapítania, hogy Bresin felesége évek óta Londonban él. Férje amerikai működéséről csak igen keveset tudott arról legkevésbé hogy Bresint a Gestapo ügynökei üldözték volna.

Azt azonban egész határozottan állítja hogy Bresin Amerikában élénk hitleristaellenes tevékenységet fejtett ki.

ES MIT IR A PÁRISI „LE JOURNAL”?

Időközben válasz érkezett a Le Journal címére is a President Roosevelt kapi-

tányától. A kapitány névszerint Jensen a következőket közölte rádió útján.

„Tudomásom szerint sem George Bresin sem senki más nincs fogva a President Roosevelt-en”.

A Le Journal lekötötte ezt a táviratot hozzátéve hogy megvárja, míg a hajó francia vizekre ér. Ekkor egyik munkatársát küldi fel a hajó fedélzetére hogy részletesen nyomozzon a titokzatos ügyben.

„HAZKUTATÁS” A PRESIDENT ROOSEVELT-EN.

A hajó időközben megérkezett Le Havreba és a Journal munkatársa valóban megjelent a hajó fedélzetén. Hogy milyen eredményt ért el arról a Le Journal nem számolt be.

A bécsi Stunde című lap mai száma azonban szintén foglalkozik az esettel és azt írja hogy maguk a francia hatóságok is részletes kutatást végeztek a hajón azonban minden eredmény nélkül. Sem Bresint sem más foglyot ott nem találtak.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a Le Journalhoz és a News Chroniclehez érkezett táviratok a fantázia szüleményei lennének, legfeljebb még nagyobb homályba burkolja az ügyet. Egyáltalán nincs kizárva, hogy a hajón tartózkodó hitlerista ügynökök megszimatolták azt hogy Le Havreban teleplezik őket és áldozatukat a nyílt tengerbe dobták.

A vizsgálat mindenesetre tovább folyik a rejtélyes emberrablási ügyben és a legközelebbi napok szenzációs fordulatot hozhatnak.

Betlehemesek mint „vasgárdisták”

A sinai merénylet utójátéka
a bíróság előtt

Oradea február 5.

Öt episcopiai legény állott tegnap a büntető törvényszék Lunguci-Gavra tanácsa előtt a Marzescu rendtörvény alapján izgatással vádolva. A tragikus emlékeztető Szilveszter napján 1933 évi december 31-én mikor Duca miniszterelnököt a sinai pályaudvaron meggyilkolták, az öt fiatalember Betlehemesekként jártak. Már sok helyen megfordultak, mert illuminált hangulatban vitték az újévi csillagot, mikor szembejött velük egyik barátjuk: Kiss József és mutatta nekik az újság rendkívüli kiadását, amely hírül adta a miniszterelnök tragédiáját.

A vád szerint az öt hangos betlehemes erre politikai tüntetést rendezett az akkor feloszlott vasgárda mellett. Ezér feljelentették őket és így került Hodos György és

4 társa a vádlottak padjára. A fiuk egyértelműleg tagadták, hogy ők a vasgárdával szimpatizáltak volna. Az egyik megjegyezte:

— Nem is tudom én kérem, mi az a vasgárda.

— Egy másik legénytől kérde: Gavra bíró aki egyuttal a tolmács szerepét is el látja:

— Tudja maga, hogy ki ütötte meg akkor nap?

— Románul nem tudom kérem, csak magyarul — felel a legény.

— Hát mondja magyarul — biztatja a bíró.

— Duca volt kérem, — mondja általános derűtséget kelte.

Bizonyíték nem volt a fiuk ellen és Popescu Marin ügyész elejtette a vádat. A bíróság felmentette az öt vasgárdistákat.

Ha a fogházör a lakodalomban mulat

Az „üdv” revolverlövés megölt egy cimbalmost

Bucuresti, február 5.

Tegnap este lakodalom volt a Calea Rahovei 26. számú házban, amelyre a rokonságon kívül is igen sokan voltak hivatalosak. A lakodalmas népség között volt Vasile Soare vacaresti fogházör is, a menyasszony sógora.

A hangulat már igen emelkedett volt, amikor Soare azt gondolva, hogy a lakodalmi illemnek tesz eleget, elővette revolverét és széles jókedvében többször a levegőbe sütötte. A lakodalmas népség körében nagy öröm támadt, a nők sikoltoztak, egy szóval a zürzavar tetőpontjára hágott. Soarenak nagyon tetszett az elért hatás és még egyszer elsütötte fegyverét. A következő pillanatban

meg a levegőt és a lakodalmon muzsikáló cigányok közül Constantin Stan Serban cimbalmos véresen esett össze.

Az ittas fogházör fegyvere ugyanis célt tévesztett és a fegyverből kiröppenő golyó a szerencsétlen muzikus hasába fúródott.

Az emelkedett hangulatot természetesen pillanatok alatt a megdöbbenés moraja váltotta fel. Az áldozatot az Urgenta kórházba szállították, ahol megállapítást nyert hogy a golyó gyomrát és máját furta át. Megakarták operálni, de mire a műtőasztalra tették, kiszenvedett.

Az akaratán kívül gyilkossá lett fogházört letartóztatták.

3. oldal. „ERDELYI MAGYARSAG”
1936 február 7.

Kondylis tábornok

a görög királpárti vezér pénteken szívszélhűtés következtében meghalt.

megdöbbenés jelszava reszketett

A festő az igazgatói irodába kísérte, ahol azt a felvilágosítást kapta, hogy Sven sebe valóban életveszélyes, de mégis remélik, hogy meg tudják menteni az életnek. A főorvos eleinte hallani sem akart arról, hogy a hercegnő meglátogassa a beteget, de végül is nem tudott ellentállani Clarisse álhatatos könyörgéseinek és megengedte a látogatást, de meg kellett ígérnie, hogy — csendben marad és a főorvos intésére azonnal eltávozik.

Lábujjhegyen lépett a főorvos mögött a betegszobába. Sven sápadtan, zúgolt hajjal feküdt ágyában, fürtjei verejtékes homlokára tapadtak. A lámpa bágyadt fénye még sápadtabbnak tüntette fel arcát. Az ágy mellett ápoló nővér ült. Időnként felkelt s megújította a borogatást.

Clarisse a legszívesebben odaborult volna a szeretett férfi mellé, de magán érezte a főorvos szigorú tekintetét és moccani sem mert. Sokáig nézte az eszméletlenül fekvő Svent, aki néha-néha felsóhajtott és érthetetlen szavakat mormogott. Egyszer-egyszer érthetőbbé váltak a beteg szavai és Clarisse boldog rémülettel hallotta felsengeni a nevét:

— Clarisse... Clarisse...

Tehát még nem felejtette el...

Emlékezett még rá, most a lázalmában arra gondolt, hogy volt egyszer egy szép nyár Taorminában.

Clarisset hallatlan boldogság töltötte el.

Clarisse kénytelen-kelletlen engedelmeskedett.

A folyosón Mühlheimmel egy ablakmélyedésbe vonult.

— Nincs értelme kedves barátom — szólt meg haikán — hogy tovább is tiltakozzam. Annnyit már ön is kitálálhatott, hogy Sven meg én ismerjük és szeretjük egymást. Taorminában találkoztunk és anélkül, hogy Sven sejtette volna ki vagyok, boldog és szép napokat töltöttünk együtt. Akkor sajnos visszariadtam a nehézségektől, amelyek elválasztottak bennünket és bucsu nélkül elmenekültem Taorminából. Sven csak a kilátáson tudhatta meg, hogy ki vagyok és azt is, hogy a hert herceg menyasszonya lettem. Az ön múltkori szavaiból azt is megértettem, hogy Sven csak az eljegyzésem hatása alatt kérte meg Sönderheim Juliá kezét. Ezért tűzte ki az esküvőjét egy napra az enyémmel.

Felsóhajtott, majd így folytatta:

— Nagyot vétettem Sven ellen, kedves barátom, de mindent jóvá akarok tenni. Az én helyem most itt van mellette! Kérem, keresse fel az édesapámat és mondjon el neki mindent. Mondja meg neki azt is, hogy ha Isten segítségével Svent az életnek sikerül megmenteni, a felesége leszek. Ettől nem térít el semmi!

Mühlheim meghatottan hallgatra végig a leány vallomását amelyet jórészt már ugyanis sejtett az összefüggésekből. Egyetlen szóval sem szakította meg. Csak amikor befejezte akkor tett némi ellenvetést.

— Fenséged terveit csak helyesejhetem és remélem hogy sikerül szegény barátunkat az életnek megmenteni. Remélem azt is hogy idővel fenséged elnyeri öfensége beleegyezését ha eleinte tiltakozni is fog a rangon aluli házasság ellen. De nem gondolja fenséged hogy jelenléte izgatni fogja a beteget és ártalmára lesz? Alig hiszem, hogy a főorvos megadja erre az engedélyt.

Clarisse eltökélten válaszolt:

(Folytatjuk.)

4. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1938 február 7.

„Közlekedési hetet” rendeznek Bucurestiben

Életbeléptetik a csendrendeletet is

Bucuresti, február 5.

A főváros amerikai tempójú fejlődése következtében az utcai forgalom az utóbbi években olyan forgalmat öltött, hogy vetekszik Páris forgalmával is. Ezzel egyidejűleg természetesen emelkedik a közlekedési balesetek száma is, azonban — mint ez megállapítható — nagyobb mértékben mint azt az említett nagyvárosokban lehet tapasztalni. Feltétlenül szükségesnek mutatkozik tehát a közlekedés és főleg a gyalogjáró közönségnek a megrendszabályozása a baleseteknek minél kisebb mértékben való leszorítása érdekében.

Különösen a Calea Victoriei — Bucuresti főútcáján mutatkozik szüksége annak, hogy a közlekedést megrendszabályozzák. Itt a gyalogosok a legtöbbször életük kockáztatása árán is az úttesten a robogó járművek között ha'adnak, a sok baleset és figyelmeztetés ellenére is. Világos tehát, hogy a bucuresti gyalogjáróknak oktatásra van szükségük.

Most Botez rendőrkezes, a közlekedési osztály igazgatójának kezdeményezésére meg is kezdődik a bucuresti közlekedési rendszer újjászervezése. A kezes már ki is dolgozott egy részletes programot a nyugateurópai fővárosokban tett tapasztalatai alapján és valószínűleg megrendezik a „Közlekedési Hetet”. Ugyanez alkalommal rendszabályokat léptetnek életbe az ugynevezett csendrendelet megvalósítása érdekében. A „közlekedési hét” folyamán díjakat kapnak azok a sofőrök, akik a legkevesebb zajjal haladnak autójukkal az utcán.

Egymásba rohant két villamos a newyorki magasvasuton

Az egyik villamoskocsi az úttestre zuhant és harminc utas megsebesült

Newyork február 5.

Hajmeresztő közlekedési baleset játszódott le tegnap délelőtt New-yorkban. A 7 millió lakosú városban tudvalevőleg ugynevezett magasvonalakon bonyolítják le a közlekedés egy részét. Ez a magasvasút volta-képpen villamoserővel hajtott vonat, amely az uccák fölött épített hidakon közlekedik igen nagy gyorsasággal, mivel utáiban a gyalogosok és egyéb járművek nem akadályozzák.

Tegnap délelőtt — a vizsgálat megálla-pításai szerint — hibás váltóállítás következtében — a Cincinnati-vasúti állomás előtti tér fölött elhúzódnó hídron két ilyen vonat teljes sebességgel egymásba roant. Az összeütközés ereje oly nagy volt, hogy az egyik vonatnak több kocsija a híd vas-korlátján keresztül az úttestre zuhant.

Az állomás előtti téren a forgalom ebben az időpontban igen nagy és így a katasztrófa leírhatatlan pánikot idézett elő. Véletlen szerencse folytán a balesetnek egyetlen halálos áldozata sincs, jóllehet a vasúti kocsik 13 méteres magasságból zuhantak le az úttestre. A sebesültek száma harminc.

ben az időpontban igen nagy és így a katasztrófa leírhatatlan pánikot idézett elő. Véletlen szerencse folytán a balesetnek egyetlen halálos áldozata sincs, jóllehet a vasúti kocsik 13 méteres magasságból zuhantak le az úttestre. A sebesültek száma harminc.

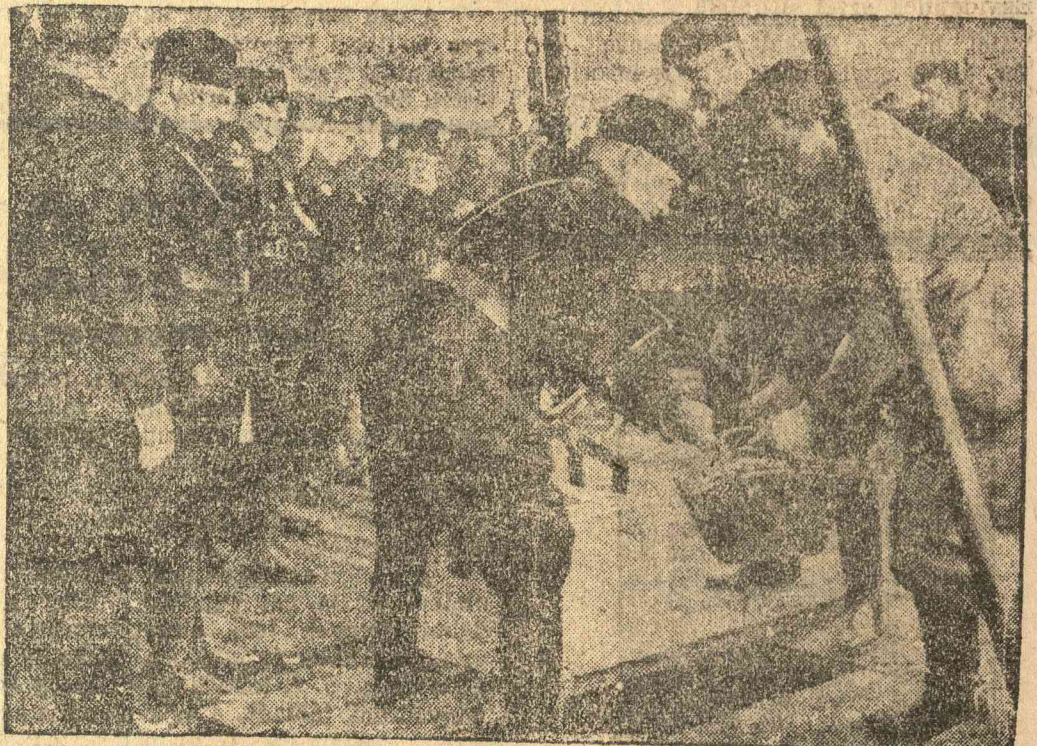
Legujabb HERMES vasúti menetrend

nagy a'akban	40 lei
kis alakban	16 leies

áron kapható

Pásztor Ede

lapírárház en. Piaja Mihai Viteazul 4.

Mussolini helyezi az olasz Hollywood alapköveit

Rómától 9 kilométerre a tuszkulánumi uton Mussolini letette a készülő olasz filmváros alapkövét. Európa legnagyobb filmvárosa lesz ez.

Kik nyertek a tombolán?

A negyedik 100 nyerőszám

A januári nagy tombola negyedik nyeremény sorozata került eldöntésre, ezzel most már 400 olvasónk nyert. A legújabb nyerőszámok a következők:

Férfikabátot nyert: 4024 1858.
Női kabátot nyert: 3272 152.
Cipőt nyert: 1446 5901 5545 1888.
Női ruhaanyagot nyert: 5070 7694 1312 1663.
Likőrszervizt nyert: 3608 5186 7658 2599 7006 3278.
Borosszervizt nyert: 5325 1529 1447 890 4708 300.
Pullovert nyert: 7092 7657 2369 1346 2245.
Két Schicht szappan, fogpaszta, fogkefegarnitúrát nyert: 3838 1348 6544 504, 1363 6659 2134 7985 3606 5322 4334 7771.
Két pár női harisnyát nyert: 2219 3810 2375 217 2252 6143.
Két pár férfizoknit nyert: 4601 7258, 6139 6774 2680 5919.

Férfisapkát nyert: 3181, 2463 587 4727
3 drb. kanál-vilát nyert: 2138 1282, 6421 1885. 324.
6 drb. divatszobkendőt nyert: 4948 4122 5353 4823.
Cigaretta tárcát nyert: 5523 5786 6223 7398 7600
Töltőtoll, csaváros-iron garnitúrát nyert: 7424 5763 1367 2131.
Ruhakefét nyert: 3797 4344 5085 2136 2281.
Férfikeztyűt nyert: 4360 2122 2676 6437 2284.
Női keztyűt nyert: 5774 1425 5417 3518 4340.
Kölni pudert nyert: 2733 507 6047 3516 4457 5324 272 4690 7291 7644.
Az eddigi nyerők már tömegesen küldik be jegyeiket és mi expedáljuk a nyereményeket. Még 200 nyeremény sorsa van függőben.

Ugy nyikorogtak izületei, mint az új cipő

Reumatikus daganatok 30 éves korban

Maga is kezdte már hinni, hogy öreg aszszony, noha mindössze 30 éves volt. Ugy ropogtak izületei, mint ahogy az új cipő csikorog; kezei és alsó lábszára meg voltak rettenetesen dagadva. Akkor elkezdett Kruschen sőt szedni. Olvassa, mit ír hat hónap múlva:

„Mindössze 30 éves vagyok és reumatikus köszvényben szenvedtem. Kezeim és lábszáram rettenetesen meg voltak dagadva és amikor lépcsőt jártam, térdem izületei úgy ropogtak, mint az új cipő. Már magam is azt kezdtem hinni, hogy öreg aszszony vagyok. Miután egész vagyont költöttem különböző gyógyszerekre megkísértem a Kruschen sőt. E sokat az előírásnak megfelelően szedtem, azaz egy pohár meleg vízben. Kezeim és lábam azóta teljesen lepadtak hat hónapi Kruschen só-kezelés után és minden tekintetben sokkal jobban érzem magam“. M.

A reumatikus fájdalmakat a test izmaiban és az izületekben lerakódó húgysav okozza, amelynek kristályai tühegyesek. A húgysav leghatásosabb oldószere a szódás és a kálium, Kruschen só tartalmaz úgy szódát, mint káliumot, tehát az egyedüli só amely a húgysavat kétfős erővel oldja. Sels Kruschen az ország minden gyógyszer-tárában és drogériájában kapható. Nagy üveg ára 95 lej, kis üveg ára 60 lej.

Meggyilkolták a svájci hitleristák vezérét

Egy jugoszláviai diák követte el a merényletet

Zürich február 5.

Gustloff Vilmos, a svájci nemzeti szocialista párt főtitkárát és a hitlerista mozgalom svájci irányítója, tegnap éjjel politikai merénylet áldozata lett. Gustloff Davosban, a világhírű svájci üdülőhelyen tartózkodott, amikor jakásán felkereste egy Frankfurter Dávid nevű, 26 éves jugoszláv állampolgárságú zsidó diák és mielőtt a náci vezér egyetlen szót szólhatott volna, revolvert rántott és

öt lövést adott le rá, amelyek valamennyien halálosak voltak.

A rendőrség pár óra leforgása alatt elfogta a merénylőt, aki elmondotta, hogy politikai okokból gyilkolta meg, így akarva bosszút állni a németországi zsidóüldözések ellen.

Berlinben a gyilkosság nagy megdöbbenést keltett. Hitler részvétáviratot intézett a náci vezér özvegyéhez, egyben gyászt rendelt el a külföldi nemzeti-szocialista szervezetek részére.

Mihalache kérésére

Maniu nem megy Devára

Újabb ellentétek a nemzeti parasztpárt kebelében

Cluj, február 5.

Néhány nappal ezelőtt Maniu eszmecsere folytatott Mihalacheval s a beszélgetésen szóba került Maniunak Deván mondandó beszéde is. A szenzációsan ígérkező nyilatkozat megtételéről azonban Mihalache kérésére Maniu lemondott és elhatározta, hogy nem megy le Devára február 9-én.

Ennek a beszélgetésnek eredményeképp a „Romania Noua“ mai számában a következő jelent meg:

„Igaz-e hogy Mihalache megtiltotta

Maniu Gyulának, hogy Deván felszólaljon? És miért?

Ugyancsak a pártelnök és Maniu tanácskozásának eredményeképp Ghita Popa a Hunedoara megyei nemzeti párti jelölt ma este a fővárosba érkezett, hogy rábírja Mihalachet, módosítsa elhatározását és javasolja, hogy Maniu Deván felszólalhasson.

Politikai körök azt hiszik, hogy ezek az események az ellentétek újabb kiéleződésére fognak vezetni a nemzeti párt kebelében.

Felakasztotta magát egy 75 éves munkanélküli Oradeán

Oradea, február 5.

Szerda hajnalban a Wagner-u. 1. sz. alatti ház kamrájában felakasztva találták Hajnal Sándor 75 éves embert. Az öregember már régebbi idő óta munkanélküli volt és igen szűkös viszonyok között élt. Leánya támogatására volt utalva és többször hangoztatta, hogy nem bírja tovább az életet. Keddről szerdára virradó éjszaka azután végrehajtotta végzetes szándékát. Egy érzetlen pillanatban kiment a fűskamrába és

felakasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

A holttestet beazsallították az olasz temető halottasházába.

Időjárás

Még erős északi szél, sok helyen havazás és hóval vegyes eső. Több helyen hófúvás. Az éjjeli fagy erősebb lesz, a nappali hőmérséklet nem csökken tovább. A magashegyi hegységeken megmarad a hó.

Vihar és földrengés Zágráb környékén

Zágráb, február 5.

Zágrábban heves vihar volt, amelynek következtében háztetők szakadoztak le és kémények dőltek össze. A villanyvezetékek a legtöbb helyen megrongálódtak. Egy leszakadó villamosdrót egy asszony halálra sujtott.

Laibachban kisebb földjökést éreztek amelynek során több kémény bedőlt.

New-York, február 5.

Az Egyesült Államokban a sziklás hegy ségtől az Atlanti Óceánig ismét borzalma-jéghullás vonult el, amelyet hatalmas hóvihar kísért. Az utóbbi két nap alatt 20 ember halt meg. A déli részeken pedig árvíz pusztított, amelynek szintén több ember esett áldozatul.

Megint megpofozták Frot volt francia belügyminisztert

Páris február 5.

„Az ember, aki a pofonokat kapja“ — ez lehetne a neve Frot volt francia belügy miniszternek, aki nevét az 1934 évi februári zavargások alkalmával tette hírhedtté, amikor is elrendelte, hogy a karhatalom sortűzet adjon a Concorde-téren tüntető jobboldalakra.

Párisban a „szabadság, egyenlőség, testvériség“ elvét nemcsak hangoztatják, de komolyan is veszik. A sortűz megbuktatta a „gyilkost“ (ahogyan Frotot a jobboldal akkor elnevezte) és azóta is állandó szóbeli és tetteges támadásoknak van kitéve. Csak a múlt héten számoltunk be róla, hogy egy jobboldali értelmű fiatalember arcúütötte Frot volt miniszter az uccán és tegnap ismét inzultusban volt része.

A volt miniszter — foglalkozására nézve ügyvéd — a Conciergerieben egy bünyűügyi tárgyaláson vett részt. Amikor a teméből kijött a folyosóra, az ott összegyűlt ügyvédek szidalmazni kezdtek, majd az egyik elébe ugrott és arcúütötte. — A rendőrök lefogták és eltávolították a támadót, akiről kiderült, hogy Francois Maria Daudet-nek a királpárt vezérének a fia.

5. oldal „ERDELYI MAGYARSAG“ 1936. február 7.

Csak Oradeáról lehet félárú-jeggyel a Félix-fürdőbe utazni

A CFR vezérigazgatóság legújabb rendelete

Tudvalevő, hogy a CFR vezérigazgatósága nemrégiben megvonta az egész évre szóló 50 százalékos vasuti kedvezményt a Félix és Püspökfürdőtől. Eddig ugyanis nemcsak a nyári szezonban, de egész évben 50 százalékos kedvezménnyel lehetett utazni a fürdőkbe és ez a rendelkezés természetesen hasznára volt Oradea idegenforgalmának is. A jegyekkel azonban úgy látszik sok üzérkedés történt és ezért vonta meg a téli időszakra a kedvezményt a vasut.

A CFR vezérigazgatósága most új rendelkezést adott ki, amelynek értelmében

Oradeáról a téli szezon alatt is 50 százalékos kedvezménnyel lehet a Püspök- és Félix fürdőkbe utazni.

Ez a kedvezmény azonban csak Oradeára vonatkozik, még pedig úgy, hogy az Oradeán megváltott egész jegy a fürdő állomásán történt lepecsételése után 48 órán belül érvényes visszautazásra.

Felvonult a félfalu Cordau községből az új bíró ellen a prefektushoz

Tegnap délelőtt százfőnyi falusi küldöttség várakozott a prefektura előtt. Mindenáron a prefektus elé akartak jutni. — Bancila prefektus éppen a városból jött és a prefektura lépcsőházában halgatta meg a küldöttség szónokát.

Cordau község lakosságának egy része nincs megelégedve az új bíróval. Az új tanács ugyanis megalakult és a többség egy Marian nevű embert választott meg bírónak. Az ellenpárt azonban ezzel sehogyan sincs megelégedve.

— Nem kell nekünk Marian! Egy kicsapott hordár nem kell bírónak! — kiáltozták. Itt vannak velünk saját sógorai és komái, nekik sem kell. Mi vagyunk a liberálisok.

Bancila prefektus szép szóval igyekezett meggyőzni a küldöttséget arról, hogy ő már semmit sem tehet, hanem a bíróvá-

lasztás ellen a timisoarai revíziós bizottság hoz lehet felebbezni, de addig a bíró hivatalában marad.

— Nem adjuk oda neki a pecsétet! — kiáltozták erre a küldöttség tagjai. Nem megyünk addig innen el, amíg Marian meg nem fosztják a bíróságtól.

— De kedves barátaim — csitította őket a prefektus — a törvénnyel én nem helyezkedhetek szembe.

A küldöttség szónoka ezután azt mondotta, hogy a jegyző azért haragszik rájuk, mert a sanmartini körjegyzőséghez akarnak tartozni.

Végül is a prefektus megígérte, hogy be fogja vizsgáltatni a választás ügyét és a zuglódó cordauiak hazamentek, de még utközben is mondogatták, hogy Marian nekik ugyan nem fog parancsolni.

Ottó királyfi is Párisba érkezett

Londonból jelentik: Az angol sajtó foglalkozik Starhemberg herceg nyilatkozatával, amit a Habsburg-restauráció időszerűségéről tett és megállapítja, hogy ez a nyilatkozat volt a kisanant és Ausztria között építendő hid első pillére. A kisanant Ausztriát érdekkörébe akarja vonni. Románia és Csehszlovákia fenntartás nélkül Ausztria függetlenségének garantálása mellett vannak, Jugoszláviának azonban

egyelőre az a véleménye, hogy Ausztria nem ad annyit, amennyit határainak védelme jelent.

Szerda reggel egyébként Párisba érkezett Ottó királyfi is. Starhemberg herceg szerda este utazik el Párisból. Ugy Ottó, mint Starhemberg környezetében szigorúan cáfolják azt a hírt, hogy az osztrák alkancellár és Ottó között megbeszélések folynának. Ottó utja kizárólag magánjellegű.

Ujabb incidensek és házkutatások Turnu-Severinben

Bucurestiből jelentik: Turnu-Severinben ismét összefűzés volt a nemzeti parasztpártiak és a horogkeresztesek között. A városba mintegy 150 valceamegyei nemzeti parasztpárti propagandista érkezett, akik az állomáson a vonat beérkezésekor karhatalmi csapatok vettek körül. A főügyész utasítására valamennyiüket megmozdították a jelenlevő nemzeti parasztpárti vezető politikuskok titlakozása dacára, több furkósbót, egy kést és egy revolvert koboztak ettőlük.

Motozás után a nemzeti parasztpártiak menőszlopot képezve, felvonultak a párt klubja elé. Utközben több nemzeti kereszténypárti kortes becsmérlő szavakat kiáltott feléjük, mire a parasztok rájuk rohtottak s a horogkereszteseket ütlegelni kezdték. Az incidensnek végül is a katonaság beavatkozása vetett véget.

Ugyancsak Turnu-Severinben gyűlést tartott a Szabadságjogokat Védő Blokk a helybeli hajójavító üzemek többszáz munkásának részvételével. A gyűlés után a munkásság felvonulást rendezett a város uccáin. A horogkeresztesek a felvonulást meg akarták zavarni, mire általános dulakodás keletkezett. Az uccai botránynak egy esendő század vetett véget azzal, hogy sortalát vont a két ellenséges tábor közé.

A belügyminisztérium kedden a következő hivatalos közleményt tette közzé:

„Feljelentés folytán a hatóságok házkutatást tartottak a nemzeti kereszténypárt turnu-severini klubjában. A hatóságok leigazoltatták a párhelyiségben talált választási ügynököket. Harminc közül tíz nem tudta magát igazolni s ezeket kitoloncolták a megyéből. Egyikük ellen már régóta bírói eljárás folyik“.

Pénteken érkezik Oradeára a belügyminiszter helyettese

Jelentettük már, hogy Juca belügyi alminiszter, aki a január 20-ra kitűzött közéleti tanácsok szenátorválasztásán a liberálist párt jelöltje, Oradeára érkezik.

Az alminiszter pénteken este a Rapid dal érkezik Oradeára. Szombat délelőtt 11 órakor a prefektura nagytermében politikai gyűlés lesz, amelyen a bihormegyei községek primárai is résztvesznek. Ezen a gyűlésen Juca alminiszter beszédet mond a köz igazgatás problémáiról.

Szombat délelőtt egyébként hivatalosan is benyújtják a törvényszék főelnöki hivatalához Juca alminiszter szenátori jelöltségét.

— Ellopták a törvényszékről dr. Kálnay törvényszéki bíró kabátját, kalapját és esőernyőjét. Kellemetlen meglepetésben volt része kedd délelőtt dr. Kálnay Andor törvényszéki bírónak. Dr. Kálnay mintegy két nappal ezelőtt elvesztette szobájának kulcsát. Új kulcsot csináltatott és nem is gondolt arra, hogy ellopták volna a kulcsot. Kedd délelőtt tárgyaláson volt dr. Kálnay bíró és amikor a tárgyalás után benyitott szobájába, legnagyobb meglepetéssel látta, hogy ellopták kabátját, kalapját és esőernyőjét. A legérdekesebb a lopásban az, hogy ugyanabban a szobában volt Mitescu tanácselnök esernyője is, ami sokkal jobb állapotban volt, mint a dr. Kálnayé — a tolvaj azonban mégis az utóbbit választotta.

— Elfogták a dadogó zsebtolvajt. Ugynevezett „jó fogás“-t csinált a rendőrség. A bűnügyi osztály detektívjei a piacon tettenértek egy zsebtolvajt, aki ki akarta emelni Szabó János bihari gazdálkodó pénztárcáját. A detektívek a zsebtolvajt felkísérték a rendőrségre, ahol kiderült, hogy Dávid Bélának hívják, közismert zsebmetsző, akinek különös ismertetőjele, hogy dadogva beszél.

Mozgósínházak műsora

Tivoli: este 9 órakor: Ordonáncz.

Apolló: Alpár Gitta.

Fórum: Kék Duna.

Heymann: „CLO-CLO“.

APRÓHIRDETÉSEK

„Iboiya a romok alatt“ jelígre levél van a kiadóban.

„Tavaszi idő“ jelígre levél van a kiadó hivatalban.

Megbízható fiatalembert keresek vidéki újságárusításra. Jelentkezni trafik és hírlap irodában vagy a „Cultura“ könyvkereskedésben, Valea lui Mihai.

Fiatall főzőnő éves bizonyítvánnyal kerestetik. Sas Emilné, Városi vasut. 4260

Az Erdélyi Magyarország terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Masszív hálószoba butor betéttel, klubfotelek, ruhaszekrény, szelönök, íróasztal, függönytartók eladó. Str. Miron Pompiliu 1 kapu alatt balra.

Varrógépet házi használatra megvételre keresek. Címet árajánlattal a kiadóhivatalba. 4249

Alkalmazottak bejelentési nyomtatvány kapható Pásztor papírüzletben, Piata M. Viteazul 4.

Jó munkás borbélysegéd felvétetik. Str. Vasile Conta 8. 4304

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5. sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás csinos lakás, toalette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél Bul. Reg. Ferdinand 13. 302

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA
Telefon: 380.

6 oldal. „ERDELYI MAGYAR”
1936 február 7.